

Får det finnas risväxter på skogsbeten alltså?

Om det finns större än 0,01 ha areal med i huvudsak ris i skogsbete ska den delen ritas bort ur avtalsarealen. Det kan alltså finnas också ris, men i huvudsak ska fältsiktet bestå av vall och ängsväxter (foder för djuren).

Om man har en tidigare åker som inte brukats på ca 5 år så det är bara vilda växter. Är det godkänt?

I miljöavtalen duger inte åkermark med. Detta beror dock på hur lång tid åkern har varit ur bruk och vilka natur/landskapsvärden det finns. Fem år är ändå troligen för kort tid att godkänna skiftet till avtal, men t.ex. flera tio år gammal åker kunde vara ok om andra villkoren uppfylls.

Inte lätt att avverka träd på arrendemark.

Det vore bra att anteckna i arrendeavtalet vilka åtgärder man har planerat att göra och kanske vilka som är förbjudna. Då är det klart för alla parter. Det är en sak som man ska komma överens med arrendegivaren.

Kan helmi finansiera en muddring/ göra hamn för att komma iland med djuren till biotop-holmen?

Inom Helmi-programmet görs alla behövliga iståndsättningsåtgärder, detta kan även innefatta t.ex. byggande av broar över diken och andra specialarrangemang för att man ska slippa till området. Åtgärder såsom muddring eller uppgörande av hamn ganska omfattande och görs ej i första hand inom Helmi-programmet. I ll område är värdefullt kan man fundera över alternativa lösningar såsom uppgörande av en liten förtöjningsplats eller dylikt. Vilka åtgärder som kan göras bedöms områdesvis.

Finns det någon karta över områden som ntm inventerat och som skulle behöva bearbetas?

De områden som NTM-centralen inventerat som vårdbiotoper kommer att synas i VIPU-portalen, man kan även kontakta naturskyddsenheten vid NTM-centralen om man vill ha råd om möjliga skötselområden. Endast de områden som kommit till NTM-centralens kännedom har inventerats, det finns alltså många områden som lämpar sig bra för skötsel fastän de inte är inventerade.

Finns det risker för svanar och tranor om man sätter upp staket längs vatten? Jag är fundersam på risken med främst större fåglar. Om jag sätter gallerstaket och en sångsvan fastnar där så kanske jag hamnar att ersätta den? Jag har försökt att inte ha övermånga hagar, men då är det svårt att rikta betestryck istället. Tankar kring det?

Vi har inte kommit i kontakt med att gallerstaket ska vara ett problem för större fåglar. Vid oro kan stängslet på något sätt märkas ut med band. På stränder stängs strandlinjen enbart i undantagsfall - på övriga ställen bör detta inte vara ett problem.

I den lunta om gavs ut om bete skulle jag gärna ha sett en typ av "lindrigare krav" för områden som inte kan bearbetas med maskiner. typ holmar till havs.

Det kan faktiskt vara mera utmanande att hålla betestrycket lämplig på alla ställen då det gäller t.ex.holmar och man kan inte utföra slåtter med maskin. Då är det viktigt åtminstone med vassområden att hålla betestrycket tillräckligt hög från början av sommaren och vid behov kan man slåtta obetade delar med t.ex. trimmer eller liknande.

Spelar mängden dödved någon roll för skogsbetens värde? Det tillför ju rätt mycket biodiversitet.

Biolog: Död ved är en viktig del av skogsbeten och ökar biodiversiteten i skogsbetena. Död ved beaktas vid värdesättning av skogsbeten.

Hur pass samspelar granskare och biolog? enligt presentation så får det finnas risväxter i skogsbete men enligt moderatören så ska det ritas bort om det överstiger 0,01 ha. 100 m² alltså. blir ju rätt invecklad granskning. oddsen att man ska bli straffad är stor.

Risväxter är en del av definitionen av skogsbete, med i ett skogsbete ska det också finnas gräs och ängsväxter. Man beaktar också områdets trädstruktur. Områden som inte kan godkännas är sådana där "fältskiktet i huvudsak består av ris". Detta betyder alltså att det kan finnas ris men i huvudsak ska växtligheten bestå av gräs/ängsväxter.

Hur skall man anmäla skitet om endast en del av skiftet är inventerat och klassat som högre stödnivå, M?

Samma basskifte kan inte ha två olika stödnivåer, så i detta fall skall skiftet delas i olika basskiften

Räknas områden som jordbruksmark (åker) när det är fråga om åkerområden med vall?

Om skiftet är kodat som åker (jordansvändningslag) då är det åker oberoende om det odlas t.ex. spanmål eller vall. Om man tänker vilka områden kunde vara lämpliga till avtal så är det främst gamla näringsfattiga åkrar/betesmarker med markansvändningslag "naturbete och äng".

Om stängseltråden tas bort efter avslutad betessäsong och läggs upp igen när betessäsongen påbörjas, måste stängslet då vara klart 1.5? Är så problematiskt med vilda djur som springer genom stängslet om tråden är på plats långt före betet inleds.

Detta preciseras senare.

Steniga stränder ritas alltså bort då?

Om det finns i princip endast stenar > 0,01 ha (ingen växtlighet eller jord syns emellan) ska sådana områden ritas bort. Men längs vattenat det kan hända att en del stenar lämnas utanför i alla fall då man använder medelvattennivå som skiftets gräns.

Angående havtorn så äter fåren de bladen och också bevisligen bären - väldigt gula kring munnen.

Havtorsbuskar är ok om djuren kan röra sig mellan buskarna och det finns foder mellan buskar på marken eller det gäller under 0,01 ha. Om det finns över 0,01 ha enhetliga arealer med havtorsbuskar så tät att djuren inte slipper mellan och beta, ska det ritas bort.

Hur ska man skydda fåren mot rovdjur på skärgårdsbeten/holmar? Är det bättre att inte fortsätta med betet/avtalet ifall risk för angrepp under 5 årsperioden finns?

Det är svårt att hitta åtgärder som skulle skydda fåren i ett holme. Om det är frågan om ett område som har konstant hög rovdjurstryck och det syns t.ex. i viltcentralens forskning/bedömningar kan det hända att ett avtal inte går att göra (om det finns tydligt konstant risk för skador). Men om det gäller t.ex. enstaka varg som rör sig i området är det mera frågan om man vill föra djuren på holmar eller inte. Avtalet kan göras men man binder ju sig förstos i fem år att sköta området. Force major kan användas om situationen så krävs men då betalas inte heller fulla stödet för ett sådant år.

Kan jag själv rita om bas-skiftesgränser i vipu?

Om du söker om ett nytt avtal (helt nya områden eller tidigare avtalet har upphört) går det att ändra skiftesgränser själv i Vipu och även rita med mera areal. MEN om man har ett pågående avtal (börjat 2019-2022) är det bäst att lämna skiftesgränser orörda så det inte orsakar problem med tidigare avtalsåren. Om

man har ett pågående avtal och tycker att gränser borde korrigeras, kan man ta kontakt till NTM-centralens avtalshandläggaren.

Om man ansöker om stängsel- eller röjningsåtgärd i år, när får man veta om man blir beviljad stödet? När betalas det ut?

Om man vill vara säker på att ettåriga åtgärden godkänns löner det sig att vänta tills fältbesöket har gjorts av NTM-central. Alla skiften som söker 1-åriga åtgärder kontrolleras på plats under sommaren/hösten och vid fältbesöket konstateras behovet för åtgärden. Med egen risk kan man dock börja arbetet redan före fältbesöket men då är det bra att innan arbetet inleds ta foton med Vipu-mobilens av den gamla stängseln eller området man planerar röja. Det är också bra att ha kvitto eller liknande dokument för stängslingmaterialet och det är även möjligt att underhåll av den tidigare stängseln kontrolleras från tidigare årens skötseldagböcker. Stödet för ettåriga åtgärder torde betalas ut i samband med avtalstödet i februari 2024.

Om det redan ifjol stod i vipu att området var permanent gräsmark kan man då anta att man får fortsätta anmäla området som permanent gräsmark?

Det kan finnas områden som felaktigt har lämnats som permanent vall i programmet så det är nog alltid bra att kolla saken själv före man anmäler i stödansökan som permanent vall. Det kan finnas högst 50 träd/ha (utspridd på området) och över 50 % av växtligheten ska bestå av gräs/vall/ängsväxter. Vass och starr beräknas inte som vallväxter.

Om man gör upp en skötselplan och ni inte godkänner den (eller delar av den) får man då möjlighet att ändra i planen?

Planen kan korrigeras/ändras vid behov men det är viktigt att göra den så bra som möjligt från början.

Finns det några speciella krav på skötseldagboken?

Det ska finnas med åtminstone följande saker:

1. En allmän beskrivning av det planerade projektet och den planerade skötseln samt målen, utifrån vilka man kan bedöma områdets natur- och landskapsvärden eller betydelse för vattenskyddet inom jordbruket.
2. En beskrivning av anläggningsåtgärder, skötselåtgärder och andra åtgärder som genomförs skiftesvis eller per skötselhelhet och den årliga tidtabellen för genomförande av åtgärderna.
3. En beskrivning av avverkning och andra åtgärder i trädbeståndet. I planen ska hela området och trädbeståndet tas i beaktande.
4. En redogörelse för mellanår i betesgången, som skötseln kräver.
5. En redogörelse för hur åtgärderna främjar uppnåendet av målen för hela avtalet.
6. En utredning av dubbel finansiering. En redogörelse för åtgärder som redan omfattas av annat stöd från Europeiska unionen eller det nationella stödsystemet.
7. Krav på och begränsningar av skötseln enligt minimikraven i avtalet, om skiftet är beläget i ett Natura 2000-område eller skyddsområde.
8. En redogörelse för med vilka förebyggande åtgärder man strävar efter att minska den eventuella risken för stora rovdjur på de skiften som avtalet gäller.

9. En beskrivning av underhåll och iståndsättning av traditionella konstruktioner för boskapsuppfödning som finns i avtalsområdet samt av betesgången i området (vård av kulturarvet).
10. En beskrivning av iståndsättningsåtgärder som vidtas i området (stängsling, iståndsättningsröjning och rovdjursstängsel) och året då åtgärderna genomförs.

Mera info om skötselåtgärder och planen samt bokföring finns på avtalsvillkoren:

<https://www.ruokavirasto.fi/sv/stod/jordbruk/akerstod/avtal-om-skotsel-av-jordbruksnatur-och-landskap/Avtalsvillkor-for-skotsel-av-jordbruksnaturens-biologiska-mangfald-och-landskapet/avtalsvillkor-for-skotsel-av-jordbruksnaturens-biologiska-mangfald-och-landskapet-2023/>

Kan någon hjälpa en förening att göra upp projektplanen?

I Österbotten gör åtminstone Denise Ramstedt (050 5490 030) skötselplaner och på finska Anu Ainasoja (043 825 4284).

Ska nu tidigare års skötseldagböcker lämnas in, alltså om avtalsperioden tar slut eller om man förnyar området?

Skötseldagböcker måste inte lämnas in, räcker med skötselplanen och eventuella arrendeavtal och utlåtande av inventering (om man anmäler värdefulla områden).